

ИНДИГИР УОТТАРА

Муома улууһун
общественной-политической хаһыата
indigir-uottara@yandex.ru

12+

Хаһыат 1953 сыллаахха олохтоммута
Сэрэдэҕэ, субуотаҕа тахсар

2020 с. СЭТИННҮИ 7 КҮНЭ

СУБУОТА № 89 (5619)

В Ил Түмэнэ

АЙСЕН НИКОЛАЕВ ПОДДЕРЖАЛ НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

Государственное Собрание Якутии на XX пленарном заседании под председательством спикера Петра Гоголева поддержало в первом чтении проект бюджета республики на 2021-2023 годы с предложениями о доработках. Доход бюджета Якутии на 2021 год составит 199,2 млрд рублей.

Как отметил министр финансов Якутии Валерий Жондоров, доходы бюджета Якутии на 2021 год составят 199,2 млрд рублей, на 2022 год — 219,1 млрд, на 2023 год — 183,2 млрд рублей. Общий объем расходов на 2021 год составит 200,2 млрд рублей, на 2022 год — 220,1 млрд, на 2023 год — 184,2 млрд рублей. Дефицит бюджета на эти годы предполагается на уровне 999 млн рублей. Руководитель Минфина обратил внимание, что на 2023 год в прогнозе безвозмездных поступлений учтена только дотация в сумме 42 млрд, что на уровне утвержденных показателей 2021 года, другие безвозмездные поступления будут уточнены при принятии закона о федеральном бюджете на 2021-2023 годы.

Народные депутаты предложили пересмотреть направляемые средства в сторону увеличения поддержки многодетных семей, медицины, образования, физической культуры, строительства, ремонта объектов и других направлений.

Секретарь якутского регионального отделения партии «Единая Россия» Айсен Николаев поддержал предложения народных депутатов и выразил уверенность, что во втором чтении нужно точно проработать поставленные вопросы.

«Хочу подчеркнуть, что я согласен с большинством прозвучавших предложений по социальной сфере, подходам поддержки села, которые необходимо реализовать в ближайшее время», — заявил Айсен Николаев.

Пресс-служба Главы РС (Я)
и Правительства РС (Я).

ИЗМЕНЕНИЯ В ЗАКОН О ГОСУДАРСТВЕННОМ БЮДЖЕТЕ ЯКУТИИ

Проект республиканского закона «О внесении изменений в Закон Республики Саха (Якутия) «О государственном бюджете Республики Саха (Якутия) на 2020 год и на плановый период 2021 и 2022 годов» разработан в связи с распределением дотаций, субсидий, субвенций и иных межбюджетных трансфертов бюджетам регионов из федерального бюджета, уточнением прогнозных показателей главными администраторами доходов в государственного бюджета по административным платежам и сборам и безвозмездных поступлений, имеющих целевую направленность от государственных и негосударственных организаций, в 2020-2021 годах, уточнением отдельных направлений в целях финансового обеспечения первоочередных и социально значимых расходов.

Как сообщил министр финансов республики Валерий Жондоров, представляя законопроект, общая сумма субсидий из федерального бюджета увеличена на 1 млрд 800 млн рублей и составит 17,4 млрд рублей. «Субвенции уточнены на 1 млрд 348 млн рублей и составят 7 млрд 658 млн рублей. Иные межбюджетные трансферты, в основном, полученные из резервного фонда Правительства Российской Федерации на борьбу с новой коронавирусной инфекцией, увеличены на сумму 3 млрд 417 млн рублей. Общий объем доходов государственного бюджета на 2021 год увеличен также на сумму безвозмездных поступлений из Фонда реформирования ЖКХ на сумму 191 млн рублей», — пояснил министр.

Общий объем доходов государственного бюджета республики на 2020 год предлагается увеличить на 7

млрд 215 млн рублей, что составит по прогнозным показателям 231 млрд 225 млн рублей, в 2021 году увеличить на 191 млн 467 тыс. рублей, что составит 203 млрд 440 млн рублей, в 2022 году уменьшить общий объем доходов на 8 млн 594 тыс. рублей, что составит 221 млрд 046 млн рублей.

Общий объем расходов в 2020 году законопроектом предлагается увеличить на 8 млрд 215 млн рублей, что составит 239 млрд 386 млн рублей, в 2021 году — увеличить на 191 млн 467 тыс. рублей, что составит 204 млрд 438 млн рублей, в 2022 году — уменьшить на 8 млн 594 тыс. рублей, что составит 222 млрд 045 млн рублей.

Дефицит государственного бюджета Республики Саха (Якутия) в 2020 году увеличивается на 1 млрд рублей и составит 8 млрд 161 млн рублей, в 2021 и 2022 годах объем дефицита бюджета не меняется. «Отношение размера дефицита к сумме налоговых и неналоговых доходов бюджета остаются в рамках установленных ограничений по Бюджетному кодексу Российской Федерации и по соглашениям, заключенных с Минфином России», — подчеркнул Валерий Жондоров.

После обсуждения проект закона поддержан членами Правительства республики и будет внесен на рассмотрение Государственного Собрания (Ил Түмэн).

Пресс-служба Главы РС (Я)
и Правительства РС (Я).

СИРИ СИКСИГИНЭН

РФ. «Сибирь күүхэ» гаас турбатын тутуу иккис учарата сааланна. Турбаны Ленскэй Чайында ньизп-гаас баайдаах сириттэн Иркутскэй уобалас Ковыкатыгар диэри тийи тутуохтара. Турба уһуна — 803 км.

Тутууну «Газпром» бытар. Билигин тэрлэтэ тиэхинькэни тирдэр, оробуочай куораттары тутар, бастагы 10 км турбаны танна. Үлэ күүһүгэр сана дьыл сафана киэрэрэ булааннар. Тутууга билигин 2 тыһ киһи, биэр тыһ. тиэхинькэ үлэири. Тутуу суола-ийнэ суох сирдэринэн, нэһиликтэн тэйиччи барыа. Ону таһынан гаас турбатын Өлүнэ өрүһү туоратар сорок турар.

Магистраль күүһэ 9,8 Мпа буолуо. Бырайыак сыаната – 280 млрд солк. «Газпром» турбаны икки сылынан бүтэрэр булааннах диэн dprom.online суруйар.

СӨ. Үбү-харчыны сагаан туттарга анал Кииннэ үөрэтэхтэрэ. Саха сиригэр бастагы үбү-харчыны сагаан тутта үөрэтэр киин 2021 сылга аһыллара булааннар. Бу туһунан Т А С С С а х а с и р и н э э 5 и ү п министристибэтигэр сизгэнэн суруйар.

Сага арыллар киин бастаан 15 тыһ. киһини хабар булааннах. «Билингитэ үбү-харчыны табыгастаахтык туттарга өрөспүүбүлүкэҕэ ытыллар араас тэрээһиннэр бэйэ ыккардыларыгар ситимэ суохтар. Дьону хабылара кэмчи. Мантан сылтаан нэһилиннэ улахан араната үбү-харчыны сагаан туттубат, аты-эргизэн, өнгө ыйгэтигэр көмүскэлэ суох», — диллэр үп министристибэтигэр. Билигин Кииннэ үлэлиэхтээх сүүстэн тахса учуутал анал үөрэҕи ааста. Киинлэргэ 26 эксперт-консультант, волонтердар көмөлүхөхтэрэ.

СӨ. Бу нэдиэлэҕэ Томпо улууһугар киин бибилиэтиэкэ, Нам, Өлүөхүмэ, Уус-Алдан Суотту нэһилиэгэр оҕолор бибилиэтиэкэлэрэ аһылыннылар. Үөрүүлээх тэрээһин онлайн ыгытылына.

Тэрээһиннэ бырабыыталыстыба бэрэссэдээтэлин солбууааччытын э.т. Сергей Местников, культуура министирэ Юрий Куприянов кытыннылар. Сергей Местников өрөспүүбүлүкэҕэ 501 уопастыбаннай бибилиэтиэкэ баарын, кинилэр ситиһиллэрин кэпсээтэ.

«Быйыл Саха сирэ Арасыйыаҕа бастагытын «саамай ааҕар эргийииннэн» билинэ. Маны таһынан Национальнай бибилиэтиэкэ бүтүн Арасыйытааҕы күрөскэ кыайда, оттон Уус-Алданнааҕы киин бибилиэтиэкэ иккис миэстэни ылары ситистэ», — диэтэ Местников.

Киин быйыл «Культуура» национальнай бырайыак нөнүө бибилиэтиэкэлэри санардыыга 60 мөл. солкуобай көрүллэн, 10 SMART-лабораториялаах модельнай бибилиэтиэкэлэр үлэҕэ кирибэтэрин эттэ.

Томпо тобуу киин бибилиэтиэкэҕэ 1,3 мөл. солкуобай, атытарга 800-түү тыһ. солк. көрүлүбүтүгэр өрөмүөн барбыт, тиэхинькэ, киингэ пуондата санардыллыбыт.

Санардыллыбыт бибилиэтиэкэлэргэ ааҕааччылар Интернет көмөтүнэн электроннай өнөлөрүнэн туһаныахтарын сөп. Манна 3D принтердэр, уруучкалар, электроннай конструктордар, виртуальнай ачыкылар бааллар.

СИА матырыйаалларынан.

РЕШЕНИЕ № 41**Оперативного штаба по организации проведения мероприятий, направленных на предупреждение завоза и противодействия распространению новой коронавирусной инфекции, вызванной COVID-19**

с. Хонуу

05.10.2020 г.

В целях исполнения Указа Главы Республики Саха (Якутия) от 14.04.2020 г. №1119 «О мерах по реализации Указа Президента Российской Федерации от 2 апреля 2020 г. № 239 «О мерах по обеспечению санитарно-эпидемиологического благополучия населения на территории Российской Федерации в связи с распространением новой коронавирусной инфекции (COVID-19)», с учетом напряженной санитарно-эпидемиологической обстановки на территории района, оперативный штаб по

недопущению распространения на территории Момского района коронавирусной инфекции (COVID-19) решает:

1. Организациям и предприятиям Момского района организовать волонтерскую службу из числа сотрудников по доставке продуктов и лекарств работникам и ветеранам, находящимся на самоизоляции и больным.

В.В. КОРЯКИН,
заместитель председателя штаба.

Оперштаб иһитиннэрэр

Сэтгэний 4 күнүнээҕи туругунан Муома оройуонугар коронавируһунан эбии ыалдыбыт киһи суох. Ыалдыбыт киһи уопсай ахсаана – 20.

Билигин киин балыыһа инфекционной ковиднай отделениетыгар 6 киһи сытар. Провизорнай отделениеҕа 2 киһи эмтэнэр. Уопсайа ыалдыбыт дьон ахсааныттан 6 киһи үтүөрдэ, провизорнай отделениеттан 3 киһи табыста. Дьокуускай куоракка 1

киһи ытытылына. Амбулаторнай эмтэниигэ 5 киһи олорор.

77 киһи самоизоляцияҕа барда, кинилэртэн 20 киһи – РПН предписаниетынан. Изоляцияттан 4 киһи (Соболоох бөһ.) босхолонно. ПЦР-га 325, АФА-ҕа 510 оноһулунна.

"Муома оройуона" МТ
пресс-киинэ.

ВВЕДЕНА ПРДУПРЕДИТЕЛЬНЫЕ МЕРЫ

В связи с распространением новой коронавирусной инфекции и увеличением количества заболевших в РС(Я) на территории Момского района введены следующие предупредительные меры:

1. Запретить по всему району проведение культурных, массовых, развлекательных и иных мероприятий (свадьбы, банкеты, дни рождения, новоселья и т.п.).

2. Административной комиссии: - усилить проведение проверок в части соблюдения Указа Главы РС(Я) от 13.10.20 г. № 1470 и соблюдение санитарно-эпидемиологических требований.

3. Администрации МО "Момский наслег" и управлению соц. защиты возобновить работу волонтерского штаба по бесконтактной доставке продуктов, товаров первой необходимости и лекарств.

4. Руководителям учреждений и организаций Момского района отменить все командировки за пределы района.

Дорогие наши момчане, будьте строго бдительны и берегите друг

друга.

При первых признаках простудного заболевания, ОРВИ обращайтесь за медицинской помощью, не занимайтесь

самолечением. От наших с вами совместных действий зависит санитарно-эпидемиологическое благополучие нашего населения и района.

Обращаться по тел.: 03 или 89247670303 (скорая помощь), 84115021431 (регистратура Момской ЦРБ).

Оперштаб Момского района.

Өрөспүүбүлүкэбэ

**СЭТИННЬИГЭ БАЛАҢЫАННЬАНЫ
ТУПСАРАР СОРУК ТУРАР**

Сэтинньи 4 күнүгэр Ил Дархан Айсен Николаев улуус баһылыктарын кытары коронавируснай инфекцияны утары охсуһуу туһунан мунньах бытта.

Сэтинньи ыйтан күн аайы өрөспүүбүлүкэбэ 190-тан тахсалыы, киин куоракка 100-тэн тахсалыы киһи ыалдьар. Арасыйыаба коронавируһунан ыалдьыы 100 тыһыынча киһиэхэ ортотунан 1127 буолар.

Айсен Николаев сэтинньи ый бүтүөр диэри эпидемиологическай балаһыанньаны тупсарар соругу туруорда. Үлэни биэрээччилэри хонтуруоллуурга соруйда, 65-тэн үөһэ саастаах уонна олоһурбут ыарахан ыарыылаах дьон үлэбэ таһаарар бобуулаабын туһунан иһитиннэрдэ. Адам саастаах уонна ыарыһах дьону эмтииргэ улахан болҕомто уурулдохтаабын сэрэттэ.

Кэлэр-барар дьону хонтуруолга ылыы, маассабай тэрээһиннэри хааччахтааһын баар буолара ирдэнэр. Каникул кэмигэр оҕолор элбэх буолан мустубаттарын, элбэх киһилээх сирдэргэ сылдыбаттарын ситиһилиэхтээх.

Бырабытталыстыба чилиэннэрэ улуустарга баран, “суһал ыстааптарга” көмө-өйөбүл буолуохтара. Бу нэдиэлэттэн Таатта, Ленскэй, Сунтаар, Ньурба, Орто Халыма, Аллайыаха, Мэнэ Ханалас, Өлүөхүмэ улуустарыгар

тиийиэхтэрэ.

— “Суһал көмөбө”, “суһал лиинийэлэргэ” эрийи аһыйаата, баһыһаларга ноһурууска кыччаата. Ол эрээри, балаһыанньа хаһан баһарар мөлтүөн сөп. Санитарнай-эпидемиологическай нуормалары тутуһалларын ситиһэригэр үлэбит түмүгэ тутуруктаах, — диэн Айсен Николаев эттэ.

Мунньахха улуус баһылыктара эпидемиологическай балаһыанньаларын туһунан отчуоттаатылар. Ил Дархан эминэн, харыстанар малларынан хааччыллыыны хонтуруолга ылалларыгар соруйда. Ленскэй оройуонугар нэһиликтэр икки ардыларыгар сырыыны тохтопсуттар. Уус Алданна маассабай тэрээһиннэри боппуттар, рейдэлэр оһоһуллаллар. Ньурба улууһа эминэн толору хааччыллан олорор. Баһылыктар анаалыс түмүгэ бытааннык кэлэр диэн эттилэр.

Роспотребнадзор управлениетын салайааччыта Маргарита Игнатьева мунньахха кыттыыны ылла. Кини этэринэн, нэһилиэнньэ 45 бырыһыана кирииптэн быһыыны ылбыт. Былаан быһыытынан, 60 бырыһыан ылыахтаахтар эбит. Онон сүрүннээн Дьокуускай куоракка вакцина тобобун биэриэхтээхтэр.

"Саха сирэ" хаһыаттан.

В республике

**ОБУЧЕНИЕ
ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКИМ
ОСНОВАМ**

С 9 по 12 ноября в Якутии пройдет бесплатный онлайн-курс «Основы предпринимательской деятельности». Это базовый курс обучения основам предпринимательства. Организатором обучающих курсов является центр АУ ДПО «Бизнес-школа» РС(Я) при министерстве предпринимательства, торговли и туризма.

Курс «Основы предпринимательской деятельности» в максимально короткие сроки дает дополнительные знания по организации деятельности ИП/ООО, регистрации бизнеса, налогообложению и юридическим основам предпринимательства с учетом последних изменений в законодательстве.

Курс пройдет посредством онлайн-конференции Zoom. По всем вопросам: 89248601613, 89248601614.

ЯСИА.

Нацпроект "Образование"

СУБСИДИЯ НА СОЗДАНИЕ НОВЫХ МЕСТ

По итогам заседания комиссии Минпросвещения РФ Якутия прошла отбор субъектов РФ на предоставление в 2022–2023 годах субсидии из федерального бюджета на создание новых мест в образовательных организациях различных типов для реализации дополнительных общеразвивающих программ всех направленностей в рамках федерального проекта «Успех каждого ребенка» национального проекта «Образование».

Цель проекта – создание условий для мероприятий по организации новых мест дополнительного образования детей, что позволит эффективно реализовать общеразвивающие программы всех направленностей в субъектах РФ.

В рамках реализации создания новых мест дополнительного образования детей в Якутии в 2022–2023 годах создадут 2586 новых мест в 18 муниципальных образовательных организациях и одном государственном образовательном

учреждении дополнительного образования детей, расположенных в 15 муниципальных районах и городских округах. При создании новых мест

дополнительного образования охват детей в 2024 году увеличится до 80 процентов, в 2030 году – до 86,6 процента.

Документация на участие в отборе субъектов РФ была подготовлена Минобрнауки Якутии с РРЦ «Юные якутяне» – региональным координатором, уполномоченным обеспечивать реализацию мероприятия, также с учреждениями дополнительного образования детей республики.

Таким образом, к 2022 году в России в образовательных организациях разных типов должны быть созданы 900 тысяч новых мест для реализации дополнительных общеразвивающих программ. Создание новых мест нацелено на увеличение охвата детей и молодежи в возрасте от 5 до 18 лет дополнительным образованием.

ЯСИА.

Суруйааччы Степанов Платон Афанасьевич-Ламутской төрөөбүтэ 100 сылын көрсө, бастагы учууталым да буоларынан, тух эрэ тэрээһини, ахтыгыны онорорум ытык иһим курдук саныбын.

Уонча сыллаабыта “Сырдыкка айан” диэн кинигэтин Муомаҕа Орто Дойду тоҕойугар кэлиитин, эбээн оҕолорун туһунан ахтыгытын олус сэнээрэн аахпытым. Билигин бу кинигэни хаттаан ааҕабын, ырыта-сыымайды сатыыбын. Билигин атын кэм, атын бириэмэ буолан дуу, атыннык толкуйдаан ааҕабын быһыылаах. Куолулуур да курдукпун.

Олус эдэр сааһыгар түүрт үй айаннаан, 1938 сыллаахха ыам ыйын 4 күнүгэр Муома Хонуутун булбут. Айан уһуна, тымны кэмэ, ыарахана кэпсэммэт. Санаата чэпчээн, үөрэн-көтөбүллэн кэлбитин ахтар. «Орто Дойдуга атынан айаннаатым, дьэ, кырдык да, Күндэ хохуйбутун курдук дойдуга тийдим. Сирэ үксэ хонуу – дүбдүргэс томтор». Тоҕой устатын тухары (үс көс) түптэ буруотунан тунаарыйбыт этэ. Дьэ, кырдык, оччолорго уу сута, мотуок, кураан дьыллар, баһаардар сири-дойдуну алдыата иликтэрэ, оччотооҕу Орто Дойду олонхо дойдуга буолан хараха көстөр. Оскуолаҕа кэлбитэ, салҕааһыннаах уһун хотонно маарынныыр. Манна Догдо уонна Эһэлээх нэһиликтэриттэн табаһыттар оҕолоро үөрэнэ кэллэллэр. Кыра оҕолордоох айан ыраабын, уһунун, эрийин толкуйдуу сатыыбын, салла саныыбын да

баайдары, артыалга кириэхтэрин баҕарбатах Ньукулааскыны, Өлөксөйдөөнү тоҕо эр аһына олобун. Манна кулаактар, баайдар диэн арааралларын сана истэр курдукпун. Кинилэр да үлэһит дьон буолан сүөһү иитэн, астанан-үөллэнэн олодохторо. Ньукулааскы баай Алыы үөһэ өттүгэр олоор эбит. Алыы үөһэ өттө диэн хайа сир буоларын саастаах дьонтон туоһулаһабын, арай Иннокентий Күөрээкин быһаарытынан Эмиллэ бэтэрээ Харытыанап баай сайылыга диэн баар, Алыы сайылыга диэн эмиэ ааттаах эбит. Арҕаа эмиэ Харытыанап балаҕана диэн алта кырыылаах балаҕан баара диэр. Бу бөһүөлөктэн тэйиэс сирдэр. Ньукулааскы диэн Харытыанап буолуон сөп диэр. Сылаас күһүн эт аҕалыр диэри этэ буорту буолар буолаҕа, эбиитин уулаах дьыл эбит быһыылаах. Интернакка бордодуукталарын оҕуһунан илдээн иһэн арыт ууга уһааттара сыһаллар эбит.

Ойууттары, удаҕаттары кытта адьас аһаҕастык утары туруран сыалтан совет дьибэҕэ үс ойууну, түөрт удаҕаны тутан аҕалар кэриэтэ ыңыраллар, модьуйууларын толорон, таҕастарын, дүгүрдэрин аҕалтараллар. Сайгыр ойуун, Маабыра удаҕан кыахтарын көрдөрөллөр. Советтарын дьибэтэ киэҥин сөбөбүн. Бу дьибэ ханна турбутай? Итиччэ элбэх ойуун, удаҕан аймахтара кимнээхтэрий? Бу күннүргэ бачча элбэх айдарыылаах киһи баара буоллар, күүс-көмө буолуох эбиттэр. Урукку кырдыҕастар биһиэхэ тоҕо кэпсэбэтэхтэрий?

Ньукулааскы манньк тыллаах: “Хата, нохоо, бу аллараа ыалларга артыалга кирибэтгэрин туһунан тылла ырааҕа”, – диэн. Оҕо эрдэхпинэ Сииксэ эмээхсин (бараханы толору аатын кыайан билбэтибит) бөһүөлөгү “Аллараа дайды”, Чачыабынаны “Үөһэ дайды” диэн араарар этэ. “Үөһэ ыаллар”, “аллараа ыаллар”. Ити биһиги, орто дойдугар, былыргыттан туттар тылбыт. Орто Дойду тоҕойун урукку кэмин олус элбэҕи билбэккэ

хаалбыт эбиппит. Оччотооҕу ынах сүөһүнэн иитиллэн олобурт ыал аһа-үөлэ билигин баҕалаах. Биллэн турар, сүөһүлэрэ саха ынахтара буолаҕа. Ити курдук Ламутской Муомаҕа үлэлээбит кэпсэнин ааҕа-ааҕабыт саастаах дьону кытта төлөпүнүнэн өр да өр ырытабыт.

Платон Афанасьевич Степанов биһиги, орто дойдугар, күндү күтүөппүт буолар. Ол курдук, кини бу нэһиликкэ үөрэхтээһини тэрийэригэр, ыччаты комсомол кэҕкэтигэр киллэрэригэр, ойууннааһыны утары өйдөтүү үлэтин ытаргыгар, балаҕантан хотоннору араарыыга – барытыгар Орто Дойду кыһа Дуһа баар эбит. Евдокия Дмитриевна суруйааччы уон биир оҕотун ийэтэ буолбута.

Ламутской хомото

Орто Дойдуга бөһүөлөктэн аллара Индибир өрүс арҕаа өттүгэр Ламутской хомото диэн ааттаах сир баар. Былыргы аата Түөкэйэр хомото диэн эбит.

Оскуолаҕа киирэр сылбар, 1966 сыл күһүнүгэр Платон Афанасьевич дьибэ кэргэнинэн көһөн кэлбиттэрэ. Оскуола салҕааһын курдук өттүгэр үс сыл олобурттар. Түөкэйэр хомотугар саас кустуур, күһүн балыктыыр эбит, онон Ламутской хомото диэн аат күн бүгүнүгэр диэри инэн хаалбыт.

Кус кэмэ буоллун, балыктааһын буоллун, бу аат элбэхтэ ааттанар. Ламутской 100 сылын көрсө күһүн оҕо садын иитэччилэрэ сынньана таарыйа күөгүлээбиттэрэ, онтон үөрэппит оҕолоро баран алаады ууран кэлбиппит. Бастагы хаар кэнниттэн хаалыктаах хаамар учууталлар Ламутской хомотун кырытынан похуоттаабыттар.

Арҕаа Оскуола

1938 сыл Платон Афанасьевич учууталлы кэлэригэр балаҕан оскуола турар сирэ Хадаарап балаҕана диэн эбитэ буолуо. Сэрий кэнниттэн бөһүөлөккэ оскуола тутуллубутун эр кэннэ, “Арҕаа Оскуола” аата инэриллибит буолуон сөп. “Удин” ансаамбылым улахан оҕолорун Слепцов Кэскили, Уваровская Закираны, Яковлева Алланы илдэ Арҕаа Оскуолаҕа бардыбыт. Хаардаах, тыаллаах тымны күн буолан бизрдэ. Былыр оҕолор тоһон, ачыктаан да туран, бачча ыраах сатыы үөрэнэллэр үһү диибин. Мин аҕам Таастаахтан үөрэнэ кэлэр үһү, соробор кэлэн иһэн, үөрэнэн бүтэн, төһөн эрэр оҕолору көрсөрүм диэн кэпсиирэ.

Таастаах ырааҕа бэрт буолан, аҕыйах күн үөрэммит быһыылаах. Сулуйбут томторугар тийбиппитигэр Алла уу иһин баҕарда. Астаахпыт эрээри, бачча тымныга уу испэппит буолуо дии

Н.С. Тарабукин төрөөбүтэ 110 сылыгар

Раиса Былбанаева

Н.С. ТАРАБУКИННА

Эбээн норуот уран тылынан
Хаалларбытын сэмэй кэриэскин.
Ол ырыа, хоһоон, кэпсээн буолан
Бүтүн мин иннибэр арыллар.

Ааспыттар аас-аччык сылларын,
Сымыһа балыырга тиксэрин.
Үүнүлэр үгүөкөн да кэмнэр:
Талааннаах бүтүн дьэ тиллэр.

Эн ырыан, үрдүккэ дьулуруун –
Төрөөбүт тылгынан киэн туттуу,
“Күн Ленин сокуонун күһүнүн”
Саҥа кэм олобун хохуйуу.

Бүтүн Эн бар дьоннун кытары
Түһүлгэ үөһүгэр киирэннин,
Дьолломмут норуоккун туойаары
Эбээнни сээдьэни этэбин.

Ол тойук тылыгар тиһиллэн
Хотугу дойдугар тапталын
Хайанан, тайҕанан энсиллэн
Күнү көрсө көтөр Эн ырыан.

СЫРДЫККА АЙАН

санаабытым. “Алла, бу Сулуйбут дин томторго эн хос эхэн Ыстапаан Сэмэнэбис олохсуйан олорбут. Тонон, аччыктаан ааһан иһэр оёолор кинилэргэ кириэн итэ таарыйа, сылаас уу иһэллэрэ үһү”, – диибин. Онуоха Закира: “Оо, Алла, билигин эһэккэлээжин баалара буоллар, уу иһэн ааһа эбиккин”, – дин күллэрдэ. Аара кэбиһилээх от дэлэй, “баһаартан ордон сүрдээжин оттообуттар” дин оттообут дьону хайгыбын.

Арбаа Оскуола дин сирбигигэр тийдибит. 1997 сыл сайыныгар ууруллубут партаба олордон Платон Афанасьевич Кэскил эһэккэтин Слепцов Иннокентий Афанасьевич, Лебедев Василий Дмитриевич оёо эрдээби саастарын “Сырдыкка айан” кинигэбэ кылгастык да буоллар суруйбутун, эбээн оёолоро интернакка олобуттарын, манна үөрэммиттерин, сахалыы сананы билбэттерин, ынах, сылгы этин сөбүлээбэккэ эрэйдеммиттерин кэпсээтим. Төннөрбүтүгэр Сэргэлээх паартатын таһыгар алаадылары уурдубут.

Индибир биэрэгэр

Уһун сыннаһан буолан “Удин” ансаамбыл кыра оёолорун илдэ, Индибир

өрүс кырытыгыгар эбээн оёолорун оонньууларын оонньоттум. Ыллаатыбыт, үнкүүлээтибит. Мууска урабас маһынан тааһы төкүнүтүү, тонуу хаарынан сүүрүү күрэхтэһилэр кэннилэриттэн сылайыахтарыгар диэри сыртан

сырылыы оонньоон, дьэзбигигэр үөрэн-көтөн тарбастыбыт.

“Удиннар” бу күннэргэ П.А. Ламутский хоһоонноругар, Е.Н. Бокова мелодияларыгар суруллубут ырыаларынан фото-ролик устаннар ситим киэн куйаарыгар ытыахтара.

Кылаана СЛЕПЦОВА.

Хаартыскаба: 1. П.А. Ламутский
Чыбаабылаах нэһилиэгин олохтоохторун кытта.
2. Оёолор Арбаа Оскуолаба.

Үөрүүлээх сонун

ДРАМА АНТОЛОГИЯТА ТАХСАР БУОЛЛА

Бу күннэргэ куораттан суруйааччы Варвара Григорьевна Белолобская-Аркук Москваба драматурдар Арасыйатаабы антологиялара тахсан эрэрин туһунан үөрүүлээх сонуну иһитиннэрдэ.

Бу тахсыга Мария Федотова-Нулгынэт “Өлбүт куорат” драмата Аркук тылбааһынан тахсар буолбут. Бу иннинэ поэзия, проза уонна оёо литературатын антологиялара тахсыбыттара.

Оно суруйааччы Мария Федотова-Нулгынэт прозаиктар уонна оёо суруйааччыларын антологияларыгар айымньылар киирэн Муома аатын ааттаппыта.

Григорий ФЕДОТОВ.

Олохпут уларыһар, ону кытта олоххо сыһыаммыт, көрүүбүт, үгэспит эмиз уларыһаллар. Бастагы хаһан баһарар өйдөммөт, онтон сыһыа-баайа киһи үөрэнэр. Барытыгар.

Билинни пандемия кэмигэр туох-баар тэрээһиннэр кэтэхтэн ытыллар буоллулар. Культура тэрилтэлэрэ манньк

кэмнэ олорон биэрбэккэ былааннаах үлэлэрин эмиз ити форманан үлэлиихамсы ололорлор.

Бу күннэргэ Хонуутаабы “Осикат” этно-культурнай киин директора Л.В. Бережнева телефонунан кэпсээтэ: “Билигин бары дьаһаллар онлайн буолаллар. Ол курдук Т.К. Апросимова аатынан Муоматаабы народнай театр 49-ус сезонугар алтынны 25-26 күннэригэр көр-күлүү күрэхтин тэрийдибит. Манна

бастагы миэстэни Муома орто оскуолатын 8 “А” кылааһын үөрэнээччилэрэ (кылаас салайааччыта Л.С. Неустроева) ыллылар. Иккис миэстэ – “Чуораанчык” д/с “Мааска” студията (салайааччы Е.В. Петрова), үһүс миэстэ ОДЪКХ ГУП Муоматаабы филиала (профком председателэ М.Д. Атласова, тэрийээччи Л.Г. Ямалетдинова) буоллулар. Биһирэм миэстэбэ тиксибиттэр сертификат туттулар.

Муус тонуута, алтынны ыйга “Дьарбаа-2020” муус аннынан балыктааһынна кэтэхтэн күрэх биллэрбиппит. Манна 22 киһи кыттыбыта – 5 улахан киһи уонна 17 оёо. Анал ааттары ыллылар: “Улахан балык” – Василий Ноговицын (Чыбаабылаах нэһилиэгэ, 44 см ууннаах балыгы хаптаран), “Кыра балык” – Радислав Корякин (Индибир нэһилиэгэ, 7 см ууннаах балыгын иһин), “Кэскиллээх балыксыт” – Эдик Старков (2 саастаах, Чыбаабылаах нэһилиэгэ) уо.д.а.

Республикатаабы күрээстэргэ биһиги дьоммут эмиз көхтөөхтүк кытыннылар. Ийэ күнүгэр аналлаах “Аргыый-

Культура эйгэтигэр

ОЛОХПУТ УЛАРЫҤАР

аргыый ачыгыһыдык айабым иһигэр ыллыым ээ, ыллыым...” биһик ырыатын куонкуруһугар Мария Старкова эвэниин ыллаан сертификат тутта.

Өймөкөөн улууһа төрүтгэммитэ 100 сылыгар уонна биллиилээх мелодист, баянист Александр Меркулов аатын үйэтитиигэ “Дьинэрэй, баянны ырыата” дин ырыа куонкуруһугар “Күөрэй” дьахталлар ансамбллара (Хонуу) ситиһилээхтик кытынна.

Төрдүс төгүлүн ытыллар “Танцуй, Якутия!” национальнай фестивалга ыччаттар “Тэтим”, оёолор “Туундара үөрүүтэ” народнай ансамбллар, “Аяврина” дьахталлар үнкүү бөлөхтөрө эмиз үчүгэйдик кытыннылар.

Ити курдук биһиргэн биһир күрээстэр, куонкурустар салһанан бара тураллар. Инстаграмна тус сирэй арыммыһыт, билигин оно 300-тэн тахса сурутааччылаахпыт. Олохтоохтор ким баһалаах инстаграм сирэйбигигэр киирэн билсэхтэрин сөп”.

Т. СЛЕПЦОВА.

ПРОГРАММА ПЕРЕДАЧ

ПОНЕДЕЛЬНИК 02/11

06:00 - Новый день 12+
 10:00 - "Саха сирэ" информационной биэри 12+
 10:15 - Тьыннаах дорбоон 12+
 11:00 - Дойдум дьоно 12+
 11:15 - Саха сирин ырыа айааччыларын тумсуутэ 20 сылыгар. Ольга Иванова-Сидоркевич 6+
 11:45 — Бастын клип 12+
 12:00 - "Якутия" информационная программа 12+
 12:15 - Саха сатаабагаба суох 12+
 12:45 — Куорчэх-шоу 12+
 13:30 - "Саха Сирэ-Якутия" информационная программа 12+
 14:00 - "Тэтим" радио 12+
 15:00 — "Бастын" спортивнай шоу
 16:00 - "Саха сирэ" информационной биэри 12+
 16:15 — "Бастын" спортивнай шоу
 17:00 - Актуальное интервью 12+
 17:15 - Тьыннаах дорбоон 12+
 18:00 - "Якутия" информационная программа 12+
 18:15 - Эл Иитэ 12+
 19:00 - "Якутия" информационная программа 12+
 19:15 - Талбан 12+
 20:30 - "Саха Сирэ-Якутия" информационная программа 12+
 20:55 - "Офистар" ситком 12+
 21:30 - Туос ууа. Е.С. Захарова-Кээтин 12+
 21:45 - Тьа ыччата 12+
 22:30 - Итоги дня 12+
 23:00 - Сахалыы Youtube 12+
 23:45 — Бастын клип 12+
 00:00 - Талбан 12+
 01:15 - "Офистар" ситком 12+
 01:45 — Бастын клип 12+
 02:00 - "Тэтим" радио 12+
 03:00 - Тьыннаах дорбоон 12+
 03:45 - Золотой фонд 12+
 04:15 — Бастын клип 12+
 04:30 - Эл Иитэ 12+
 05:15 - Документальные фильмы с субтитрами 12+

ВТОРНИК 03/11

06:00 — Новый день 12+
 10:00 - "Саха сирэ" информационной биэри 12+
 10:15 - Эл Иитэ 12+
 11:00 - Дойдум дьоно 12+
 11:15 - Саха сирин ырыа айааччыларын тумсуутэ 20 сылыгар. Валерий Ноев 6+
 12:00 - "Якутия" информационная программа 12+
 12:15 - Саха сатаабагаба суох 12+
 12:45 — Бастын клип 12+
 13:00 - "Офистар" ситком 12+
 13:30 - "Саха Сирэ-Якутия" информационная программа 12+
 14:00 - "Тэтим" радио 12+
 15:00 - Талбан 12+
 16:00 - "Саха сирэ" информационной биэри 12+
 16:15 - Талбан 12+
 16:30 - Золотой фонд 12+
 17:00 - Актуальное интервью 12+
 17:15 - Золотой фонд. 100-летие Л.Л. Габышева 12+
 18:00 - "Якутия" информационная программа 12+
 18:15 — Сьээн сирэ 12+
 19:00 - "Якутия" информационная программа 12+
 19:15 - Талбан 12+

20:30 - "Саха Сирэ-Якутия" информационная программа 12+
 20:55 - "Офистар" ситком 12+
 21:30 - "100 лет на страже правопорядка". Праздничный концерт к 100-летию якутской милиции 12+
 22:30 - Итоги дня 12+
 23:00 - Сахалыы Youtube 12+
 23:45 — Бастын клип 12+
 00:00 - Талбан 12+
 01:15 - "Офистар" ситком 12+
 01:45 — Бастын клип 12+
 02:00 - "Тэтим" радио 12+
 03:00 - Золотой фонд. 100-летие Л.Л. Габышева 12+
 03:45 - Документальный фильм 12+
 04:15 — Бастын клип 12+
 04:30 — Сьээн сирэ 12+
 05:15 - Документальные фильмы с субтитрами 12+

СРЕДА 04/11

06:00 — Новый день 12+
 10:00 - "Саха сирэ" информационной биэри 12+
 10:15 — Сьээн сирэ 12+
 11:00 - Дойдум дьоно 12+
 11:15 - Саха сирин ырыа айааччыларын тумсуутэ 20 сылыгар. Мелодист Г. Никифоров 6+
 12:00 - "Якутия" информационная программа 12+
 12:15 - Саха сатаабагаба суох 12+
 12:45 — Бастын клип 12+
 13:00 - "Офистар" ситком 12+
 13:30 - "Саха Сирэ-Якутия" информационная программа 12+
 14:00 - "Тэтим" радио 12+
 15:00 - Талбан 12+
 16:00 - "Саха сирэ" информационной биэри 12+
 16:15 - Талбан 12+
 16:30 - Золотой фонд 12+
 17:00 - Актуальное интервью 12+
 17:15 - Тьыннаах дорбоон 12+
 18:00 - "Якутия" информационная программа 12+
 18:15 - Аал-луук мас 12+
 19:00 - "Якутия" информационная программа 12+
 19:15 - Талбан 12+
 20:30 - "Саха Сирэ-Якутия" информационная программа 12+
 20:55 - "Офистар" ситком 12+
 21:30 — Бастын клип 12+
 21:45 — Сьээн сирэ 12+
 22:30 - Итоги дня 12+
 23:00 - Сахалыы Youtube 12+
 23:45 — Бастын клип 12+
 00:00 - Талбан 12+
 01:15 - "Офистар" ситком 12+
 01:45 — Бастын клип 12+
 02:00 - "Тэтим" радио 12+
 03:00 - Тьыннаах дорбоон 12+
 03:45 - Геван 12+
 04:15 — Бастын клип 12+
 04:30 - Аал-луук мас 12+
 05:15 - Документальные фильмы с субтитрами 12+

ЧЕТВЕРГ 05/11

06:00 — Новый день 12+
 10:00 - "Саха сирэ" информационной биэри 12+
 10:15 - Аал-луук мас 12+
 11:00 - Дойдум дьоно 12+
 11:15 - Саха сирин ырыа айааччыларын тумсуутэ 20 сылыгар. Марфа Данилова 6+
 12:00 - "Якутия" информационная

программа 12+
 12:15 - Саха сатаабагаба суох 12+
 12:45 — Бастын клип 12+
 13:00 - "Офистар" ситком 12+
 13:30 - "Саха Сирэ-Якутия" информационная программа 12+
 14:00 - "Тэтим" радио 12+
 15:00 - Талбан 12+
 16:00 - "Саха сирэ" информационной биэри 12+
 16:15 - Талбан 12+
 16:30 - Золотой фонд 12+
 17:00 - Актуальное интервью 12+
 17:15 - Тьыннаах дорбоон 12+
 18:00 - "Якутия" информационная программа 12+
 18:15 — Сьээн сирэ 12+
 19:00 - "Якутия" информационная программа 12+
 19:15 - Талбан 12+
 20:30 - "Саха Сирэ-Якутия" информационная программа 12+
 20:55 - "Офистар" ситком 12+
 21:30 — Бастын клип 12+
 21:45 — Сьээн сирэ 12+
 22:30 - Итоги дня 12+
 23:00 - Сахалыы Youtube 12+
 23:45 — Бастын клип 12+
 00:00 - Талбан 12+
 01:15 - "Офистар" ситком 12+
 01:45 — Бастын клип 12+
 02:00 - "Тэтим" радио 12+
 03:00 - Тьыннаах дорбоон 12+
 03:45 - Саха итэҕэлэ 12+
 04:15 — Бастын клип 12+
 04:30 — Сьээн сирэ 12+
 05:15 - Документальные фильмы с субтитрами 12+

ПЯТНИЦА 06/11

06:00 — Новый день 12+
 10:00 - "Саха сирэ" информационной биэри 12+
 10:15 — Сьээн сирэ 12+
 11:00 - Дойдум дьоно 12+
 11:15 - Асчыттар 12+
 12:00 - "Якутия" информационная программа 12+
 12:15 - Саха сатаабагаба суох 12+
 12:45 — Бастын клип 12+
 13:00 - "Офистар" ситком 12+
 13:30 - "Саха Сирэ-Якутия" информационная программа 12+
 14:00 - "Тэтим" радио 12+
 15:00 - Талбан 12+
 16:00 - "Саха сирэ" информационной биэри 12+
 16:15 - Талбан 12+
 16:30 - Золотой фонд 12+
 17:00 - Актуальное интервью 12+
 17:15 - Тьыннаах дорбоон 12+
 18:00 - "Якутия" информационная программа 12+
 18:15 - Золотой фонд. 100-летие П.А. Степанова-Ламутского 12+
 18:45 - Туос ууа. Е.С. Захарова-Кээтин 12+
 19:00 - "Якутия" информационная программа 12+
 19:15 - Ырыа кизэйтэ 12+
 20:30 - "Саха Сирэ-Якутия" информационная программа 12+
 21:00 — Куорчэх-шоу 12+
 21:45 - Кулинарный конкурс 12+
 22:30 - Итоги дня 12+
 23:00 - Сахалыы Youtube 12+
 23:45 — Бастын клип 12+
 00:00 - Золотой фонд ТВ 12+
 00:30 - Тьыннаах дорбоон 12+
 01:15 — Куорчэх-шоу 12+
 02:00 - "Тэтим" радио 12+
 03:00 - Тьыннаах дорбоон 12+
 03:45 — Уугээн көпсээнэрэ 12+

04:15 — Бастын клип 12+
 04:30 - Асчыттар 12+
 05:15 - Документальные фильмы с субтитрами 12+

СУББОТА 07/11

06:00 - Саха итэҕэлэ 12+
 06:30 - Документальный фильм 12+
 07:00 - Концерт 12+
 09:00 — Истин илдьит 6+
 09:45 - Саха сирин таптыбын! 12+
 10:00 — Сьээн сирэ 12+
 10:45 - Эл Иитэ 12+
 11:30 — Сахалыы мультиктар 12+
 12:00 - "Якутия" информационная программа 12+
 12:15 - Документальный фильм 12+
 12:45 - Кулинарный конкурс 12+
 13:30 - "Якутия"
 13:45 - Тьыннаах дорбоон 12+
 14:30 - Геван 12+
 15:00 - "Офистар" ситком 12+
 17:00 - "Ус хотой дьоруйдаах Булуугэ". Докум.киинэ. 1-кы чааба 12+
 18:00 - "Якутия" информационная программа 12+
 18:15 — Истин илдьит 6+
 19:00 - Золотой фонд ТВ 12+
 19:30 — Алама бирэмийэтэ 12+
 20:15 - В мире музыки. Сейшн-клуб
 20:45 - Сахалыы киинэ 12+
 22:15 - Концерт 12+
 00:00 - Бай 12+
 00:45 - Геван 12+
 01:15 - Документальный фильм 12+
 01:45 — Бастын клип 12+
 02:00 — Сьээн сирэ 12+
 02:45 - Сахалыы киинэ 12+
 04:15 — Куорчэх-шоу 12+
 05:00 - Документальные фильмы с субтитрами 12+
 05:45 — Бастын клип 12+

ВОСКРЕСЕНЬЕ 08/11

06:00 - Простые истины 12+
 06:30 - Санаа кууэ 12+
 07:15 - Кулинарный конкурс 12+
 08:00 - Парламентский вестник 12+
 08:15 - Хранители времени 12+
 08:45 - Будем вместе 12+
 09:00 — Истин илдьит 6+
 09:45 - Саха сирин таптыбын! 12+
 10:00 — Сьээн сирэ 12+
 10:45 - Аал-луук мас 12+
 11:30 - ДТРА "Полярная звезда" 6+
 12:00 - "Якутия"
 12:15 - Документальный фильм 12+
 12:45 - Асчыттар 12+
 13:30 - "Якутия"
 13:45 - Тьа ыччата 12+
 14:30 - Саха итэҕэлэ 12+
 15:00 - ТВ-спорт 12+
 17:00 - Улуу Кыайыы 75 сылыгар. "Ус хотой дьоруйдаах Булуугэ". Докум.киинэ. 2-с чааба 12+
 18:00 - "Якутия"
 18:15 — Истин илдьит 6+
 19:00 - Охота и рыбалка в Якутии 12+
 19:30 — "Бастын" спортивнай шоу
 21:00 - Кээнсирэ 12+
 22:00 — Уугээн көпсээнэрэ 12+
 22:30 - Кээнсирэ 12+
 00:00 — "Бастын" спортивнай шоу
 01:30 - Охота и рыбалка в Якутии 12+
 02:00 — Сьээн сирэ 12+
 02:45 — Бастын клип 12+
 03:00 — Уугээн көпсээнэрэ 12+
 03:30 - Кээнсирэ 12+
 05:00 - Документальные фильмы с субтитрами 12+
 05:45 — Бастын клип 12+

Этo нaдo знaть**КАК ПОЛУЧИТЬ УСЛУГИ, НЕ ВЫХОДЯ ИЗ ДОМА?**

Не секрет, что сейчас, в условиях пандемии новой коронавирусной инфекции, вопрос сохранения здоровья в приоритете. Как получить государственные и муниципальные услуги, минимизируя контакты с ведомствами, которые их предоставляют?

На помощь к нам приходят порталы госуслуг, на которых можно оформить большинство услуг, такие как, единый портал Госуслуг gosuslugi.ru и региональный портал Якутии yakutia.ru. Здесь можно оформить такие услуги, как замена паспорта и загранпаспорта гражданина РФ, прописка, оформить пособия, получить справку об отсутствии судимости, зарегистрировать ТС, получить водительское удостоверение и сведения о пенсионных накоплениях, записаться на прием к врачу, поставить ребенка в очередь в детский сад и многое другое. Получить информацию о начисленных налогах и сборах, штрафах ГИБДД и о судебных задолженностях, а также можно сразу провести оплату по всем платежам.

Получение услуг в электронной форме очень удобно - заявление можно подать, не выходя из дома, без очередей, в любое удобное время, вне зависимости от времени суток, выходных и праздничных дней, а также режима работы ведомств. Также удобно то, что заявление может быть направлено с любого компьютера либо смартфона, главное — иметь доступ к сети интернет. При заполнении электронной формы заявления система автоматически проверит правильность и полноту заполнения полей, и в случае некорректности указанных данных, подсвечивает поля, которые необходимо исправить или дозаполнить - Вам не придется заново заполнять бумаги, в которых допущена ошибка. Система сама проинформирует Вас о ходе исполнения заявления направив сообщение в Личный кабинет.

При получении услуг в электронной форме и осуществлении оплаты государственной пошлины с использованием портала gosuslugi.ru предоставляется 30% скидка на оплату государственной пошлины. Так, например, вместо 5000 рублей пошлины за оформление загранпаспорта нового образца, можно заплатить 3500 рублей при подаче заявления и оплате через портал gosuslugi.ru. Также на портале Госуслуг можно оплатить штраф ГИБДД со скидкой 50% в первые 20 дней.

Для получения доступа ко всем

электронным государственным услугам нужна подтвержденная учетная запись на портале Госуслуг.

Для получения подтвержденной учетной записи гражданину необходимо пройти 3 шага:

- Зарегистрироваться на портале gosuslugi.ru;
- Заполнить личные данные;
- Подтвердить личность.

Шаг 1. Регистрация на портале

- На портале Госуслуги нажмите кнопку «**Зарегистрироваться**»;
- В появившейся регистрационной форме укажите свои **ФИО, мобильный телефон и адрес электронной почты (в случае наличия)**, после чего нажмите на кнопку «**Зарегистрироваться**»;
- Дождитесь SMS с кодом подтверждения;
- Введите полученный из SMS код подтверждения и нажмите «**Продолжить**» для завершения регистрации.

Шаг 2. Заполнение личных данных

- Войдите в Личный кабинет. После успешной регистрации статус Вашей учетной записи будет «**Упрощенная**»;
- Заполните профиль пользователя — укажите свой **СНИЛС и данные документа, удостоверяющего личность** (паспорт гражданина РФ, для иностранных граждан — документ иностранного государства, с помощью которого был получен СНИЛС);
- Дождитесь окончания проверки введенных Вами данных (данные проходят проверку в МВД России и Пенсионном фонде РФ), это может занять от нескольких часов до 5 дней.

По окончании проверки на Ваш электронный адрес (в случае, если Вы указали его при регистрации) будет направлено уведомление.

В случае успешной проверки Ваших данных статус Вашей учетной записи сменится с «**Упрощенная**» на «**Стандартная**».

Шаг 3. Подтверждение личности

Для подтверждения учетной записи Вам нужно **подойти в любой офис центра «Мои Документы» с паспортом и СНИЛС.**

Если возникли проблемы с регистрацией и подтверждением учетной записи, то всегда можно обратиться за помощью по телефону горячей линии портала Госуслуг: **8 800**

ЭБЭРДЭЛИИБИТ!

Күндү бииргэ үлэлиир коллегабытын **УВАРОВСКАЯ Валерий Маевичы** 60 сааскын туолбут үөрүүлээх үбүлүйдээх күнүнүн итиитик-истинник эбэрдэлиибит!

Эйиэхэ, убаастабыллаах коллегабыт, баҕа сана бастынын, үтүө санаа үтүмэнин аныбыт, тус олоххор, дьэиэ кэргэннэр үрдүк ситиһиилэри, саха алмааһыны кытаанах доруобуйаны, бары кэрэни, үтүөнү ис сүрэхпитигтэн баҕарабыт.

Эбэрдэни кытта СӨ ОДЬКХ
Муоматаабы филиалын
коллектива.

100-70-10 либо **115** (бесплатно для всех мобильных операторов).

В случае успешного подтверждения Вашей учетной записи она приобретет статус «**Подтвержденная**», и Вы получите полный доступ ко всем государственным услугам и сервисам в **электронном виде**.

Бывает так, что учетная запись имеется, но утерян доступ к ней. В этом случае Вам необходимо ее **восстановить**. Это можно сделать самостоятельно, если в учетной записи указаны Ваши контактные данные, нажав кнопку «**Я не знаю пароль**». В ином случае, необходимо обратиться с паспортом и СНИЛС в один из центров обслуживания ЕСИА. Найти ближайший центр обслуживания можно на портале Госуслуг.

Отделение по Момскому району
ГАУ «МФЦ РС (Я)».

**ИНДИГИР
УОТТАРА**

**2020 сүл иккис
аңарыгар сурутук**

Тэрилтэлэргэ – 1320 солк.
Биирдиилээн дьонно – 660 солк.

Хаһыакка сурутууну *Евдокия Ивановна Слепцова ыттар, эбэтэр редакцияба кэлэн суруйтарыахха соп.*

ПРОГНОЗ ПОГОДЫ

село Хонуу

	Суббота 7 ноября	Воскресенье 8 ноября	Понедельник 9 ноября	Вторник 10 ноября
Дневная температура	-22	-23	-28	-32
Ночная температура	-32	-30	-37	-35
Давление	746 мм	745 мм	743 мм	738 мм
Ветер	0 м/с (ШТЛ)	0 м/с (ШТЛ)	0 м/с (ШТЛ)	0 м/с (ШТЛ)
Облачность				
Осадки	*	*		

Таптыр уолум, быраатым, убайбыт, кэргэним, аҕабыт, эһэбит

ЧЕРЕМКИН Михаил Николаевич

б.д. сэтгэнийн 2 күнүгэр барахан ыарыыттан олохтон барбытын бары билэр дьонуугар, табаарыстарыгар диригник курутууйан иһитиннэрэбит.

Аҕата, убайа, балта, бырааттара, кэргэн, оҕолоро, сизиннэр.

Улаханлык ытыктыр дьоммутугар тыл-үлэ бэтэрээн Николай Михайлович Черемкинга, оҕолоругар, кинилэр дьэ кэргэннэригэр, Марина Иосифовнаҕа, оҕолоругар таптыр уола, быраата, убайдара, кэргэн, аҕалара, эһэлэр өрөспүүбүлүкэ биллиилээх фотограба

ЧЕРЕМКИН Михаил Николаевич

барахан ыарыыттан олохтон барбытынан дириг кутурбаммытын тирирдэбит.

Бар аһыгытын тэнгэ үллэстэбит.

Н.Н. Сукуева, А.Г. Степанова, Р.П. Былбанаева.

“Индибир уоттара” хаһыат редакцията, суруналыстар маннайгы сүһүөх тэрилтэлэрэ РФ Суруналыстарын союһун чилиэнэ, суруйааччы, тыл, үлэ бэтэрээн Черемкин Николай Михайловичка, ытыктыр салайааччыбытыгар Петр Николаевичка, бары чугас дьонуугар күндү уола, убайдара, кэргэн, аҕалара, эһэлэрэ биллиилээх фотограф, үлэ бэтэрээн

ЧЕРЕМКИН Михаил Николаевич

бараханлык ыалдыан олохтон барбытынан дириг кутурбаммытын тирирдэбит.

Бар сүтүккүтүн тэнгэ үллэстэбит.

"Муома" совхозка биһиргэ алтыспыт коллегабыт

СОЛОВЬЕВ Николай Алексеевич

барахан ыарыыттан олохтон барбытынан кэргэнигэр Надежда Дмитриевнаҕа, оҕолоругар, сизиннэригэр, чугас аймахтарыгар дириг кутурбаммытын тирирдэбит.

Бар сүтүккүтүн биһиргэ үллэстэбит.

А.А. Винокурова, В.П. Данилова, М.И. Атласова, А.А. Хабарова, С.С. Хабарова.

Убаастыр дьоммутугар Прасковья Никитичнаҕа, оҕолоругар, сизиннэригэр, хос сизиннэригэр, чугас аймахтарыгар таптыр кэргэн, аҕалара, эһэлэр, хос эһэлэр Аба дойдусу эриитин кыттылааҕа, үлэ, тыл ветерана

ПЕТРОВ Иван Андреевич

барахан ыарыыттан күн сириттэн барбытыгар дириг кутурбаммытын тирирдэбит.

Бар аһыгытын тэнгэ үллэстэбит.

А.Р. Константинова дьэ кэргэн.

Өр сылларга алтыспыт ытыктыр киһит

ПЕТРОВА Светлана Куприяновна

барахан ыарыыттан олохтон барбытынан уолугар Куприянна, кыргыттарыгар Таяҕа, Аленаҕа, балтыгар Людмилаҕа, күтүтүгэр Юрийга уонна сизиннэригэр дириг кутурбаммытын тирирдэбит.

Бар сүтүккүтүн эһигиниин тэнгэ үллэстэбит.

Улахан Чыыстайтан Ю.Г., А.Е. Тарабукиннар уонна кинилэр оҕолоро.

Ытыктыр эдьийим, эбэбит

ПЕТРОВА Светлана Куприяновна

күн сириттэн арахсыбытыгар ис сүрэхтэн курутууйан туран оҕолоругар, сизиннэригэр, хос сизиннэригэр, хаан-уруу аймахтарыгар, үлээннээх доҕотторугар дириг кутурбаммытын биллэрэбит.

Биһиэхэ истин сыһыанын өйдүү-саныы сылдыахпыт. Ийэ буора үйэлэргэ сылаас суорбан буолан, сымнаҕастык утуйдун.

Балта Мария Ивановна, Громовтар бары аймахтара.

Администрация МО "Момский район" выражает глубокое соболезнование почётному гражданину Момского района, ветерану тыла, труда Черемкину Николаю Михайловичу, главе Момского района с

2008 по 2018 гг. Черемкину Петру Николаевичу, главному специалисту комитета экологии Черемкину Ньургустану Николаевичу, зачинателю предпринимательства в районе Черемкиной Марине Иосифовне, детям и родным по поводу преждевременной кончины горячо любимого сына, брата, мужа, отца и дедушки, профессионального фотографа, краеведа, патриота малой родины

ЧЕРЕМКИНА Михаила Николаевича.

Михаил Николаевич как фотограф достиг очень высоких показателей:

2010 г. – лауреат Международного конкурса «Лучший фотограф года»

2012 г. – лауреат международного конкурса «National Geographic» и «Global arctic awards»

2013 г. – за первое место в Международном фотоконкурсе «Global arctic awards» золотая медаль PSA.

2014 г. – персональная фотовыставка в г. Якутске.

В 2015 г. участвовал со своими работами в фотовыставке «Арктика» на Тверском бульваре в Москве.

В 2017 г. работа стала лучшей серией премии «35AWARDS 2017». Попаала в альбом «100 лучших фотографов года». Всего участие приняло 103 тысячи фотографов из 160 стран.

Был членом РГО, членом Союза фотографов Дикой природы.

Светлая память о достойном человеке навсегда останется в истории района.

Разделяем горечь утраты, крепитесь.

Глава района И.П.Павлов.

Күндү дьүөгэбитигэр Соловьева Надежда Дмитриевнаҕа, оҕолоругар Дьулустаанна, Алексейга, дьэ кэргэттиригэр, бары чугас дьонноругар таптыр кэргэн, аҕалара, эһэлэр, күтүтүгэрэ биһиги чугас доҕорбут, урукку ыкса ыалбыт

СОЛОВЬЕВ Николай Алексеевич

уһун, барахан ыарыыттан олохтон барбытынан дириг кутурбаммытын тирирдэбит.

Бар сүтүккүтүн тэнгэ үллэстэбит.

Утуе киһи, эрэллээх кэргэн, аҕа, доҕор Николай Алексеевич туһунан сырдык өйдөбүлү өйгө-сүрэххэ өрүү илдэ сылдыахпыт. Быдан дьылларга быраһаай.

В.П. Карпова, Р.П. Былбанаева.

Тэрийэччи: СӨ

Бырабытталыстыбата, "Сахабэчээт" СӨ Судаарыстыбаннай автономнай тэрлэтэ. Таһаарааччы: "Сахабэчээт" СӨ Судаарыстыбаннай автономнай тэрлэтэ.

677000, Дьокуускай к. Орджоникидзе уул., 31 №-рз, 124 каб., тел./факс: 8(4112)343917.

e-mail: sakhapechat@mail.ru

Генеральнай дириэктэр Н. М. Стручкова.

Сибээс эйгэтин информационнай технология уонна маассабай коммуникация надрон федеральной структуратын Саха сиринээҥи бырабыланынатын 20.06.2019 с. бэриллбит сибидиэтэлистибэтин ПИ № ТУ 14-00520

Кылаабынай редактор М. П. СТАРКОВА.

Хаһыат нэдиэлэ ыккитэ тахсар. Редакцияга кирибит суруктар төнүбэттэр.

Матырыйаалга ахтылар чаччылар иһин эппитиниин сурук ааптара сүгэр.

Ааптар суругар этиллэр санаа хаһыат тутуһар хайысхатын атын буолуон сөп.

Быллэриллэр, рекламалар ис хоһоонноругар эппитиниин тустаах киһи сүгэр.

® Реклама быһытынан бэчээттэнэр.

Хаһыат 89 №-гэр 16 ч. илин баттанна, 17 ч. график быһытынан бэчээкэ бэриллэнэ. Компьютернай талыта, верстка оройуоннааҕы «Индибир уоттара» хаһыат редакционнай-полиграфической комплекска оһоһулан бэчээттэнэ.

Редакция, типография, таһаарааччы аадырыһа: Муома улуһа, Хонуу сэл., кап. Елкин уул. 4 №-рз.

Кээмэйэ 1 усул. бэч. л. Тиража 360.

Сыаната дуоһаар быһытынан. Телефоннара: 8(41150)2-10-21. Электроннай почта: indigir-uottara@vandex.ru